

Sygn. akt VIII U 1491/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Grażyna Łazowska

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 maja 2019 r. **nr** (...)

1) oddała odwołanie,

2) zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 180zł. (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia SO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1491/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 maja 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że M. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu od 1 sierpnia 2009r. do 28 lutego 2010r. i określił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy za okres od sierpnia 2009r. do lutego 2010r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wobec uprawomocnienia się decyzji z 4 stycznia 2013r., którą Inspektorat ZUS K. stwierdził, że odwołujący nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu od 1 sierpnia 2009r. do 28 lutego 2010r. z tytułu zatrudnienia jako pracownik u płatnika składek (...)S.C. (...) Sp. z o.o., ponownie zweryfikował podleganie odwołującego ubezpieczeniom jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą i wydał decyzję skarżoną.

W odwołaniu od decyzji M. G. domagał się stwierdzenia bezwzględnej nieważności decyzji z 1 kwietnia 2013r., uchylenia decyzji z 29 maja 2019r. i obciążenia organu rentowego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu odwołujący podniósł, że decyzją z 2013r. organ rentowy stwierdził, że odwołujący nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako pracownik, a tylko jako osoba zatrudniona na podstawie umowy zlecenia. Od decyzji tej odwołujący nie wniósł odwołania, lecz uchylił się od skutków prawnych tej decyzji ze względu na fikcyjny charakter prowadzenia postępowania i ze względu na prowadzenie postępowania bez udziału płatnika składek. W związku z uchyleniem się od decyzji z 2013r. brak jest podstaw do uznania, że odwołujący podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w skarżonej decyzji. Organ rentowy złożył także wniosek o zasądzenie od odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Decyzją z 4 stycznia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. stwierdził, że odwołujący M. G. jako pracownik u płatnika składek (...) (...) S.C. w K. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 1 sierpnia 2009r. do 28 lutego 2010r. w uzasadnieniu wskazując, że zawarta umowa o pracę miała charakter pozorny.

Ubezpieczony w wyznaczonym terminie od decyzji tej nie wniósł odwołania.

W dniu 9 października 2015r. odwołujący złożył w organie rentowym wniosek o umorzenie postępowania w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą u płatnika składek (...) (...) S.C. (...) SP. Z O.O. (...) SP. Z O.O. w okresie od 1 sierpnia 2009r. do 28 lutego 2010r. stwierdzając, że decyzja z 4 stycznia 2013r. jest nietaktem, jest nieprawomocna i nie rodzi skutków prawnych.

Decyzją z 16 grudnia 2015r. (...) Oddział w K. na podstawie art.83a ust.1 i art.123 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art.151§1 pkt 1 kpa odmówił uchylenia decyzji z 4 stycznia 2013r.

Prawomocnym wyrokiem z 16 lutego 2017r. sygn. VIII U 523/16 Sąd Okręgowy w Gliwicach:

- w punkcie 1 oddalił odwołanie M. G. od decyzji z 16 grudnia 2015r.,
- w punkcie 2 odwołanie M. G. od decyzji z 4 stycznia 2013r. przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..

Postanowieniem z 17 lipca 2018r. sygn. VIII U 2047/17 Sąd Okręgowy w Gliwicach:

- w punkcie 1 umorzył postępowanie w sprawie odwołania M. G. od decyzji z 4 stycznia 2013r.,
- w punkcie 2 odwołanie M. G. z 11 lutego 2013r. przekazał do rozpoznania Wojewódzkiemu Sądowi Administracyjnemu w K. za pośrednictwem ZUS w K..

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że pomimo że sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych podlegającą rozpoznaniu przez sąd ubezpieczeń społecznych, Sąd nie mógł rozpoznać sprawy z powodu braku odwołania. M. G. oświadczył bowiem, że nie złożył od decyzji, a jego pisma stanowiły odwołania do sądu administracyjnego. W takiej sytuacji Sąd stwierdził, że jeżeli nie ma odwołania to

postępowanie sądowe jest bezprzedmiotowe, a wydanie wyroku staje się zbędne w rozumieniu art.355§1 k.p.c. Sąd postępowanie należało umorzyć.

Prawomocnym postanowieniem z 16 października 2018r. sygn. I SA/Kr 961/18 Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. umorzył postępowanie sądowoadministracyjne.

W uzasadnieniu Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazał, że do Sądu tego nie został przekazany żaden środek prawny pochodzący od M. G., a mogący być uznany za skargę na akt, wydany przez organ administracji publicznej. Zatem postępowanie sądowo administracyjne należało umorzyć. Sąd ten wskazał także, że umorzenie postępowania sądowego wszczętego wskutek przekazania sprawy przez sąd powszechny nie zamyka M. G. drogi do stwierdzenia nieważności spornej decyzji. Jednak właściwym do rozpoznania wniosku o stwierdzenie nieważności w świetle art.83a ust.2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych będzie Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zakład winien taki wniosek rozpatrzyć i wydać decyzję, w której stwierdził nieważność własnego rozstrzygnięcia albo odmówił stwierdzenia nieważności. Wojewódzki Sąd Apelacyjny przywołał wyrok Sądu Najwyższego z 23 marca 2011r. podjął uchwałę (I UZP 3/10) stwierdzającą, że od decyzji ZUS wydanej na podstawie art.83a ust.2 ustawy systemowej w przedmiocie nieważności decyzji przysługuje odwołanie do właściwego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych i postanowił nadać tej uchwale moc zasady prawnej.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 5, art.12 ust.1 i art.13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2019r., poz.300 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W myśl art.18 ust.8, art.20 ust.1 powołanej ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

Zgodnie z art.104 ust.1pkt 3 oraz art.107 ust.1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2018r., poz.1265 ze zm.) płatnik składek obowiązany jest do opłacania składek na Fundusz Pracy za osoby, których podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w przeliczeniu na okres miesiąca wynosi co najmniej minimalne wynagrodzenie. Składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne.

W ocenie Sądu skarżona decyzja z 27 maja 2019r. obejmująca odwołującego obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jest prawidłowa. Została ona wydana w konsekwencji uprawomocnienia się decyzji z 4 stycznia 2013r. wyłączającej odwołującego z obowiązkowego ubezpieczenia pracowniczego w okresie od 1 sierpnia 2009r. do 28 lutego 2010r., gdy odwołujący od decyzji tej nie wniósł odwołania. Odwołujący starał się o wzruszenie tej ostatecznej decyzji w trybie art.83a ustawy systemowej i decyzją z 16 grudnia 2015r. ZUS Oddział w K. odmówił uchylenia,

a odwołanie od tej decyzji zostało prawomocnie oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego

w Gliwicach z 16 lutego 2017r. sygn. VIII U 523/16. W tej sytuacji w przypadku odwołującego pozostał jeden tylko tytuł do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego – prowadzenie działalności gospodarczej. Słusznie więc organ rentowy skarżoną decyzją objął go obowiązkowymi ubezpieczeniami z tego tytułu, gdy odwołujący nie kwestionował, że w okresie sporym działalność taką faktycznie prowadził.

Zatem brak było jakichkolwiek podstaw do zmiany skarżonej decyzji z 27 maja 2019r.

Sąd w toku niniejszego postępowania nie miał możliwości stwierdzenia bezwzględnej nieważności decyzji z 4 stycznia 2013r. Decyzja ta, jak już to wskazano wcześniej, jest prawomocna. Niewątpliwie brak było możliwości wydania orzeczenia w tym przedmiocie, gdyż niniejsze postępowanie nie dotyczy decyzji z 2013r., bo odwołanie zostało wniesione od decyzji z 27 maja 2019r. Tymczasem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji.

Wypada dodać, że dopiero po ewentualnym wszczęciu przez organ rentowy postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i wydaniu w jego następstwie decyzji pozytywnej bądź negatywnej w przedmiocie stwierdzenia nieważności tej decyzji, pozostaje otwarta droga do merytorycznej oceny przesłanek jakimi kierował się organ rentowy przy wydaniu decyzji (zwracał na to uwagę Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. w uzasadnieniu postanowienia z 16 października 2018r sygn. I SA/Kr 961/18). Od tak wydanej decyzji przysługuje bowiem prawo wniesienia odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Odnosząc się do podanych w decyzji skarżonej kwot podstaw wymiaru składek na poszczególne fundusze, to odwołujący w zakresie wysokości tych podstaw nie składał żadnych konkretnych zarzutów i stąd Sąd uznał, że są one prawidłowe.

Reasumując. Sąd uznał, że skarżona decyzja odpowiada prawu i w konsekwencji na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w pkt 1 wyroku oddalił odwołanie M. G. jako bezzasadne.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym zgodnie z art.148¹ k.p.c. uznając, że wobec zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach organu rentowego oraz treści odwołania, rozpoznanie sprawy na rozprawie nie było konieczne. Sąd miał na uwadze, że odwołujący w odwołaniu nie wnosił o przeprowadzenie rozprawy.

Zgodnie z art. 148¹ k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (§1).

W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym (§2).

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo (§3).

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r. poz.265).

(-) sędzia Grażyna Łazowska